

میرزای شیرازی (ره)

میرزا محمد حسن بن میرزا محمود بن محمد اسماعیل حسینی شیرازی از علمای عالیقدر شیعه در پانزدهم جمادی الاولی سال 1230 ه ق در شیراز دیده به جهان گشود . ایشان پس از طی مقدمات علوم در حوزه های علمیه شیراز و اصفهان به عراق رفت و در آنجا به سلک شاگردان شیخ انصاری اعلی الله مقامه الشریف در آمد. ایشان در سال 1291 ه ق در سامره اقامت گزید و در آنجا به تدریس و تعلیم مشغول بود . آن فقیه فرزانه حدود بیست و سه سال مرجع شیعیان جهان بود و در دوره علمی خویش شاگردان بسیاری را تربیت کرد که از میان آنها می توان به آخوند ملا محمد کاظم خراسانی ، سیدمحمد کاظم طباطبائی بزدی ، حاج میرزا حسین سبزواری ، سید محمد فشارکی رضوی ، میرزا محمد تقی شیرازی و... اشاره کرد . آن عالم ربانی از خود آثار گرانمایی به جای نهاده است که از میان آنها می توان به رسالاتی مبسوط در ابواب مختلف فقهی ، حاشیه ای بر نجاه العباد و تعلیقه ای بر کتاب معاملات آقا وحید بهبهانی اشاره کرد . شاگردان ایشان نیز بسیاری از دروس ایشان را به رشته تحریر در آوردند که امروزه منتشر شده است . از مهمترین نکات زندگی آن عالم ربانی واقعه تنباکو است که واقعه از این قرار است که در تابستان سال 1308 ه ق تالوت یک سرگرد انگلیسی به ناصر الدین شاه پیشنهاد امتیاز انحصاری خرید و فروش توتون و تنباکو در سراسر ایران به مدت پنجاه سال را داد . شاه نیز با تشویق دیگران این قرار داد را پذیرفت و شرکت انگلیسی تالوت موظف شد سالانه خواه سود کند یا نه مبلغ 150 هزار لیره انگلیسی و نیز یک چهارم سود سالانه خود را به ایران پرداخت کند. در همین هنگام میرزای بزرگ با صدور فتوایی در مقابل این دسیسه ایستاد . متن استفتاء از آیت الله میرزای شیرازی درمورد کشیدن قلیان

و فتوای ایشان مبنی بر حرام بودن استعمال توتون و تنباکو 25 اردیبهشت 1370 شمسیمتن حکم :

بسم الله الرحمن الرحيم , اليوم استعمال تنباکو و توتون , بای نحو کان , در حکم محاربه باامام زمان صلوات الله و سلامه علیه است حرره الاقل محمد حسن الحسینی .

با صدور این فتوا مردم مبارزه علیه امتیاز تنباکو را یک وظیفه شرعی و تکلیفی الهی دانستند و قلیان ها را شکسته و توتون و تنباکو را به آتش کشدندو حتی در حرمسرای ناصرالدین شاه قلیانها را شکستند. این جریان ادامه یافت تا جائیکه در تاریخ 23 جمادی الاولی 1309 اعلانی در کوچه و بازار زده می شود که: " بر حسب حکم جناب میرزای شیرازی، اگر تا 48 ساعت دیگر امتیاز دخانیات لغو نشود یوم آتیه جهاد است، مردم مهیا شوید." و بدین ترتیب ناصر الدین شاه نیز مجبور شد با پرداخت غرامتی این قرار داد را فسخ کند .

سرانجام آن عالم ربانی در سال 1273 ه ش مصادف با بیست و چهارم شعبان 1312 ه ق رحلت کردند